listopad 2018

Kosynier

BIULETYN INFORMACYJNY GMINY TRZEMESZNO

ISSN 1232-7514

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Trzemeszno dla Niepodległej

Kalendarium obchodów 100-lecia odzyskania niepodległości w Gminie Trzemeszno.

Krokiem Poloneza do Niepodległości.15 czerwca 2018 r.

Kosynier

Mieszkańcom i Sympatykom Trzemeszna.
Zdrowych, spokojnych i rodzinnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz Szczęśliwego Nowego Roku
życzy Redakcja „Kosyniera”

Trzemeszno dla Niepodległej

Uroczystości z okazji 100-lecia wybuchu Powstania Wielkopolskiego w Gminie Trzemeszno. 16 września 2018 r.

15 września 2018 r. na pl. Kosmowskiego odbyła się inscenizacja historyczna pt. „Wolne Trzemeszno 1918 r. - na tle wydarzeń związanych z wybuchem Powstania Wielkopolskiego w Trzemesznie w 1918 r."

Projekcja filmów w kinie plenerowym „Chwała Zwycięzcom" oraz „Pogranicze w ogniu". 14 września 2018 r. dziedziniec Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Trzemesznie

15 września 2018 r. na ulicach Trzemeszna prezentowany był cykl fotograficzny „Czy wiesz, że...", przygotowany przez Dom Kultury w Trzemesznie.

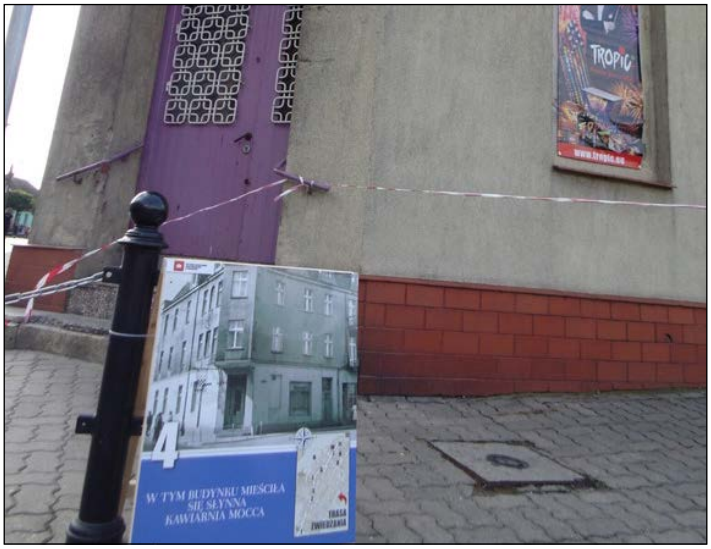

Trzemeszno dla Niepodległej

**Koncert patriotyczny Jacka Kowalskiego z zespołem Monogramista JK pod dyrekcją Anity Murawki.
12 października 2018 r. Trzemeszeński Dom Kultury.**

I Rajd Zwiadowcy im. mjr Mieczysława Palucha. 22 września 2018 r.

**Konkurs na projekt okładki „KOSYNIERA" na 100 lecie odzyskania Niepodległości
30 października 2018 r. Dom Kultury w Trzemesznie.**

Trzemeszno dla Niepodległej

Uroczystość odsłonięcia tablicy Jędrzeja Moraczewskiego pierwszego premiera II RP. 11 listopada 2018 r.

Plenerowa wystawa „Oblicza Niepodległości". Skwer Cegielskiego w Trzemesznie. Listopad 2018 r.

Konkurs recytatorski dla dzieci i młodzierzy „Życie słowem pisane - Polska =Niepodległość".
Dom Kultury w Trzemesznie. 8 listopada 2018 r.

Trzemeszno dla Niepodległej

Uroczystość upamiętniająca mjr. Mieczysława Palucha. Trzemżal, 5 października 2018 r.

**Spotkanie promocyjne książki „Trzemeszno w dobie powstania wielkopolskiego 1918-1919”
28 listopada 2018 r. aula Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Trzemesznie.**

Trzemeszno wysłało kartki dla Niepodległej. Akcja odbyła się w dniach 16-23 listopada 2018 r.

Trzemeszno dla Niepodległej

Wystawa poświęcona Mieczysławowi Paluchowi. Plac przed Domem Kultury w Trzemesznie. 15-22 września 2018 r.

Występ „Niepodległa" przygotowany przez Uczestników SDS w Trzemesznie.

Kartki z pozdrowieniami z okazji 100. Rocznicy Odzyskania przez Polskę Niepodległości. Szkoła Podstawowa nr 2 w Trzemesznie.

Rekord dla Niepodległej w Szkole Podstawowej nr 2 w Trzemesznie.

Spektakl „Nie gniewaj się , Polsko" połączony ze wspólnym śpiewaniem pieśni patriotycznych dla mieszkańców Trzemeszna. 9 listopada 2018 r. Szkoła Podstawowa nr 1 w Trzemesznie.

„Żywa" biało-czerwona flaga w Szkole Podstawowej nr 1

Trzemeszno dla Niepodległej

Uroczysta sesja popularnonaukowa „Trzemeszeńska Droga do Niepodległości”

Seniorzy dla Niepodległej. Występ dzieci z przedszkola nr 1 w Trzemesznie w czasie Dnia Seniora w Domu Kultury.

Jubileuszowe biegi w Gołąbkach zorganizowane przez FAT. 17 listopada 2018 r.

Podsumowania konkursu „Ku niepodległości”. 16 listopada 2018 r.

Trzemeszno dla Niepodległej

Harcerze dla Niepodległej

Rok dla Niepodległości – to cykl różnorodnych uroczystości, konkursów, przeglądów, koncertów organizowanych w Przedszkolu nr 2 im. Misia Uszatka

Sołectwo Gołąbki uczciło 100-lecie odzyskania niepodległości sadząc cztery dęby szypułkowe. 14 listopada 2018 r.

Wybrano nową Radę Miejską Trzemeszna w składzie: Benedykt Nitka - przewodniczący, Agnieszka Bartz - wiceprzewodnicząca, Magdalena Laskowska, Daniel Bisikiewicz, Renata Buzała, Maciej Dalewski, Marcin Jakubiak, Piotr Kołodziejczak, Grzegorz Koperski, Piotr Lewandowski, Kacper Lipiński, Rafał Nawrocki, Tadeusz Pawlak, Renata Wiśniewska, Dominik Woźniak.

Zachęcamy czytelników do lektury wierszy hm. HELENY OSTASZEWSKIEJ - zamieszczamy 4 z nich

NASZ ŚLAD

Tyle dróg!
Nie wszystkie
jasne i proste do słońca.
Często:
mgła, mrok i noc,
i wichry w oczy,
i burze, i grom.
Mimo to, naprzód,
precz z bezczynnością;
bo taki rozkaz
i przekaz wieków
zawsze wśród ludzi,
z nimi i dla nich
i tobie ojców naszych Ziemio.
I tak od wieków,
przez pokolenia trwać.
Dopóki Wisła od Krakowa,
dopóki żyje ojców mowa,
na straży stać;
i w ślad pokoleń
swój wpisywać ślad.
Sto lat za nami.
Drogi różne
i różne tropy zostawił czas.
Azymut jeden: wiernie trwać!

WSZYSTKO

Sto lat minęło
jak Andrzej Małkowski
nadał harcerstwu
skautowe ramy.
No, bo harcerstwo
to nie skauting
niby podobne
lecz nie tak samo.
Kształci młodzież w ducha hart
i walczyć uczy, lecz nie z Burami,
o wolność walczyć i przeciw przemocy.
Wszystko, co nasze
i w dzień i w nocy
Tobie Ojczyzno - oddamy.
Zawsze otwarte
oczy i serca
i zawsze przyjaźń
dla człowieka -
to nasze sztandary.

ZAWSZE

Szumią drzewa
Karty zdarzeń odwraca czas.
W naszych sercach
Ta sama iskra
I ta sama pieśń w nas.

Wieją wichry,
chylimy sztandary,
pokoleniami trzymamy wartę,
lecz zawsze to tak samo śpiewamy,
że „oczy i serca otwarte",
że kiedy Ona zawoła,
oddamy . . . wszystko co nasze
i wiernie będziemy trzymać
u bram ojczystych straże.

KRAJU MÓJ

„ Kraju mój
kraju barwny,
pelargonii i malw !"
Za poetą
powtarzam Twe imię.
Ty jak Wisła
przez serca i myśli;
nie zginęłaś,
nigdy nie zginiesz;
pokoleniami będziesz trwać!

My jak ptaki
na skrzydłach tęsknoty.
Dzieci nasze –
tu i stąd.
Choć odlecą,
ciągle będą wracać
tu, gdzie:
prochy, krzyże i Dom.
Ojczysty Dom.

Obelisk na cmentarzu parafialnym w Trzemesznie
- w hołdzie zmarłym i poległym harcerzom Ziemi Trzemeszeńskiej -
odsłonięty 12 września 2002 roku, ufundowany z inicjatywy
Harcerskiego Kręgu Seniorów Ziemi Trzemeszeńskiej
z komendantem hm. Zdzisławem Szymańskim.

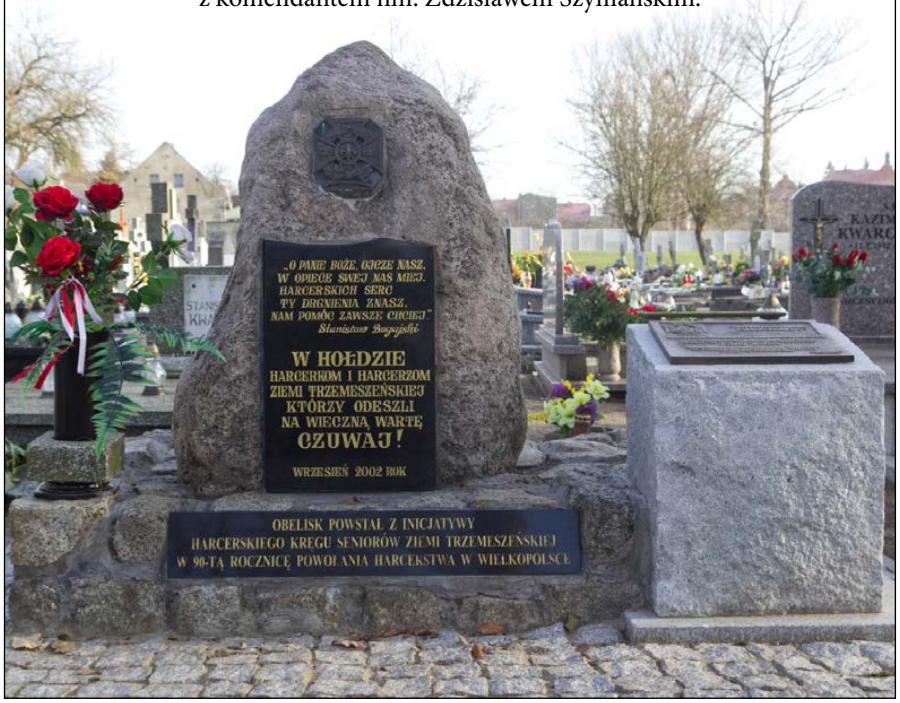

Tablica pamiątkowa z brązu umieszczona na bloku granitowym przy obelisku harcerskim na cmentarzu parafialnym w Trzemesznie, odsłonięta 21 września 2018 roku w ramach obchodów 100-lecia trzemeszeńskiego harcerstwa.

DRUŻYNA HARCERSKA W ZIELENIU

Część uczniów Szkoły Podstawowej w Zieleniu do 1966r. należała do drużyn harcerskich w Trzemesznie lub Wymysłowie. Po 1966 roku Stanisław Sobecki utworzył drużynę w Zieleniu i prowadził ją do zmiany miejsca pracy w Szkole Podstawowej w Trzemżalu. Zmiany organizacyjne w systemie oświaty były powodem zawieszenia działalności harcerzy (pozostały klasy 1-4 i oddział przedszkolny). Kolejne zmiany w oświacie spowodowały powrót do pełnej szkoły podstawowej; Włodzimierz Losik wznowił działalność drużyny harcerskiej, a gromadę zuchową prowadziły kolejno Lidia Fryca, Ewa Woźniakowska. Drużynę harcerską im. Hipolita Cegielskiego przejęła Melania Ragowska, a zuchy „Smerfy" Aldona Siwińska. W pewnym okresie działalności harcerzy przyboczną była Teresa Grobelska (obecnie Górna). Włodzimierz Losik łączył pracę harcerską z Kołem Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych; pracę tych kół w środowisku trzemeszeńskim koordynowała Stanisława Szymańska. Członkowie ZHP i PTSM w Zieleniu w latach 1982 – 1999 organizowali biwaki, wyjeżdżali na obozy w góry i nad morze. Brali udział w zlotach wojewódzkich i ogólnopolskich zajmując czołowe miejsca we współzawodnictwie, o czym świadczą zachowane do dzisiaj puchary w świetlicy wiejskiej. Jako małe środowisko zorganizowaliśmy rowerowy obóz wędrowny na Bornholm –Dania , co było w tym czasie dużym przedsięwzięciem dla naszej społeczności .

hm Włodzimierz Losik

DZIAŁALNOŚĆ GROMADY ZUCHOWEJ „LEŚNE LUDKI"

działającej przy Szkole Podstawowej w Niewolnie w okresie 1982 -1998r.

Gromada zuchowa „Leśne Ludki" powstała przy Szkole Podstawowej w Niewolnie w 1982 roku.

Zawsze w pełnym umundurowaniu – czerwone berety i czerwone chusty – braliśmy udział w różnych uroczystościach miejscowych , gminnych i powiatowych m.in. związanych z ruchem harcerskim; odbywały się ogniska z udziałem rodziców, okolicznych mieszkańców i organizacji oraz władz gminnych.

Pierwszy wyjazd na obóz w Gołąbkach odbył się w ferie letnie 1985 roku.

Drużyna zuchowa „Leśne Ludki" dzięki swojej pracowitości i osiągnięciom nosiła tytuł „Mistrzowskiej Drużyny Zuchowej" – braliśmy udział w różnych zawodach i konkursach Chorągwianych m.in. w Mogilnie, Inowrocławiu, Funce, Bydgoszczy gdzie zuchy zdobywały wysoką lokatę szczególnie w konkursach plastycznych, muzycznych – śpiewie , sportowych . . .

Spośród naszych zuchów wyrosła kadra ZHP pracująca w naszej Gminie. Do nich należy Ewa Balcerzak, Kasie Zalewska-Wiśniewska a z naszej kadry nauczycielskiej wywodzi się również Jola Kurtysiak.

Realizację naszych wszystkich poczynań wspierały druhny komendantki naszego Hufca : początkowo w latach 1975-1991r. hm Lucyna Sobecka a od 1991 roku obecna nasza komendantka hm Stanisława Szymańska - dziękujemy im za to serdecznie.

hm Krystyna Giemza

DRUŻYNA HARCERSKA W WYMYSŁOWIE

9 Drużyna Harcerska im. Tadeusza Kościuszki działająca w Szkole Podstawowej w Wymysłowie, została założona jako jedna z pierwszych w powiecie mogileńskim. Pierwszymi drużynowymi byli: Aleksander Kosmacz, Edmund Szlacheta, Stanisław Góralczyk. Następczynią tych druhów była Łucja Sobecka (harcerze) oraz Barbara Freigant (zuchy), później Włodzimierz i Alina Dobersztynowie.

W roku 1978/9 Drużynę im. Tadeusza Kościuszki przejęła Danuta Szreder i prowadziła ją przez 30 lat. Organizowała wtedy wiele imprez harcerskich. 9 Drużyna Harcerska im. Tadeusza Kościuszki była pierwszą tańczącą drużyną harcerską, która 9-krotnie uczestniczyła w Harcerskim Festiwalu w Kielcach. Artystyczna Drużyna Harcerska „Świerszcze" zdobyła na kieleckich festiwalach wiele wyróżnień, nagród, srebrnych, brązowych i zielonych jodeł. Na pierwszym dla drużyny Festiwalu w Kielcach „Świerszcze" zdobyły Nagrodę Senackiego Koła Przyjaciół ZHP. W mundurki na Festiwal wyposażył drużynę Hufiec Trzemeszno.

„Świerszcze" często reprezentowały Hufiec Trzemeszno podczas poważnych i dużych imprez harcerskich, takich jak:

- Zloty w Myślęcinku,
- Światowy Zlot Harcerski – Bednary, 2000,
- Zloty w Chojnicach, Tucholi.

Między innymi przeprowadzono 8 letnich obozów harcerskich trasą Lódź – Warszawa, na które zabierano również harcerki z 9 Drużyny Harcerskiej. TVP Bydgoszcz nagrała z drużyną krótki film, który emitowany był na całą Polskę w programie „Co piszczy w trawie".

W latach następnych do momentu zamknięcia Szkoły Podstawowej w Wymysłowie drużynę harcerską prowadziła Marzena Stojek, a Gromadę Zuchową „Pluszowe Misie": Justyna Lis.

hm Danuta Szreder

DRUŻYNA HARCERSKA W TRZEMŻALU

Pierwsze wzmianki o drużynie harcerskiej z Trzemżala są z roku 1950. W kronice szkoły zanotowano: „W dniu 2 marca 1950. Przybył do szkoły Komendant powiatowy ZHP dh Olgrzymek, celem założenia drużyny harcerskiej... zapisało się 57 członków. Drużynowym drużyny męskiej wybrano ucznia kl. VII - Leona Musiałowskiego, drużynową drużyny żeńskiej ucz. Trzebniakównę Stefanie, również z klasy VII".

Na początku lat pięćdziesiątych pracowała w szkole Maria Wojciechowska z domu Matuszewska. Prowadziła również drużynę harcerską.

W późniejszych latach opiekunami drużyn harcerskich i zuchowych byli nauczyciele tej szkoły: Jadwiga Gralikowska, Barbara Szrama, Danuta Chojecka, Stanisław Sobecki, Karol Ćwikliński, Maria Roszak-Borys, Rafał Wilczek, Grażyna Kupś. Obecnie instruktorkami są: Ewa Fel i Magdalena Wiśniewska. Z kroniki szkolnej dowiadujemy się, że harcerze brali aktywny udział w życiu szkoły i środowiska. Byli organizatorami wielu imprez szkolnych, brali udział w wielu akcjach (zbiórka złomu, makulatury, pomoc ludziom starszym...), reprezentowali środowisko na zewnątrz. Organizowano biwaki, zimowiska, wycieczki.

Dziś harcerze również biorą czynny udział w życiu szkoły i środowiska.

phm Ewa Fel

Kadra instruktorska Hufca ZHP Trzemeszno

14 DRUŻYNA HARCERSKA NIEPRZETARTEGO SZLAKU IM. JANA KILIŃSKIEGO W TRZEMESZNIE

Dnia 22 lutego 2016 roku w Środowiskowym Domu Samopomocy w Trzemesznie została reaktywowana 14 Drużyna Harcerska Nieprzetartego Szlaku im. Jana Kilińskiego.

Drużynę prowadzą: drużynowa phm. Irena Karczewska, przyboczni: phm. Anna Golińska i pwd. Jerzy Karczęwski. Drużyna aktualnie liczy 17 członków – uczestników zajęć S.D.S.

Dzięki sponsorom cała drużyna została umundurowana i dnia 17 listopada 2016 roku na uroczystości składania Przyrzeczenia Harcerskiego wyglądała godnie. Przyrzeczenie odebrała Komendantka Hufca hm. Stanisława Szymańska.

20 listopada 2017 roku świętowaliśmy I rocznicę złożenia Przyrzeczenia przy świeczowisku. Wszystkim obecnym czytaliśmy nasze wiersze, które układaliśmy wspólnie. Inspiracją były cztery pory roku. Wiersze są wynikiem bystrej obserwacji piękna otaczającej nas przyrody.

W swojej działalności staramy się, aby nasza teraźniejszość stawała się miłym przeżyciem i wspomnieniem w przyszłości.

Na zbiórkach poznajemy tajniki harcerstwa, przeżywamy radość wspólnych działań i osiągnięć między innymi;

- poznajemy życie i działalność słynnych Trzemesznian,
- dbamy o Miejsca Pamięci Narodowej (porządkowanie, trzymanie warty),
- pamiętamy o potrzebujących (przygotowujemy „szlachetne paczki"),
- bierzemy udział w zbiórkach tematycznych,
- gawędzimy i śpiewamy przy ognisku nad jeziorem,
- często wyruszamy na harcerski szlak,
- bardzo uroczyście obchodzimy Dni Myśli Braterskiej.

Ostatnio ułożyliśmy wiersz o naszej drużynie pt.: „Nieprzetarty szlak", który ma aż 8 zwrotek. Ostatnia zwrotka brzmi:

…Różne mecze także wygrywamy
i piękne puchary zdobywamy,
a w kronice potwierdzamy,
że wciąż nieprzetarty szlak przecieramy".

Czuwaj! Drużynowa phm. Irena Karczewska

3 Szczep Harcerski im. Jana Kilińskiego

3 Szczep Harcerski im. Jana Kilińskiego powstał w 1972 roku w Liceum Ogólnokształcącym w Trzemesznie wskutek zjednoczenia się trzech drużyn i Młodzieżowego Kręgu Instruktorskiego. Pierwszą szczepową była Stanisława Szymańska a wyróżniającymi się harcerkami: Anna Góralczyk, Jolanta Kinecka i Anna Dłutkowska.

Szczep wznowił swoją działalność w 2008r. wówczas to szczepową została Beata Koperska (dziś Marciniak), która nadal obejmuje tę funkcję. Szczep składa się obecnie z trzech drużyn: 6 Gromady Zuchowej , której drużynową jest Aleksandra Dobruchowska a opiekunem Teresa Górna, 8 Drużyny Harcerskiej „Odkrywcy" z drużynową Pauliną Kwiatkowską i 10 Wielopoziomowej Drużyny „Polanie" im. Bolesława Chrobrego, gdzie drużynową jest Jagna Jatczak a opiekunem Anna Hęś. Szczep łączy w swoich działaniach młodzież z wszystkich szkół w Trzemesznie. Każda drużyna realizuje swój program dostosowany do wieku członków oraz uczestniczy w wspólnych imprezach hufca i szczepu. Szczep posiada swoją obrzędowość w postaci barw drużyn (różne odcienie zieleni), piosenki szczepu oraz legendy o Feniksie scalającej wszystkie drużyny w jedno. Dzięki płynności w przechodzeniu dorastających harcerzy z drużyn młodszych do starszych w obrębie szczepu, zachowana jest ciągłość metodyczna w wychowaniu.

Szczep reprezentował Hufiec na licznych ogólnopolskich akcjach np.: Zlot ZHP w Krakowie, Gdańsku, Zlot „Wicek" w Toruniu., Zlot Chorągwi Wielkopolskiej w Ostrowie Wielkopolskim, Organizuje także wspólne biwaki i obozy czy półkolonie podczas zimowego i letniego wypoczynku, np.: Zimak w Karpaczu, Kętrzynie, obóz w Piecniku jak i pomaga w organizacji imprez dla drużyn z całego hufca.

Zlot ZHP w Krakowie

Zlot Chorągwi Wlkp. w Ostrowie Wielkopolskim

Jednostki organizacyjne Hufca ZHP Trzemeszno

Gromada Zuchowa „Leśna Gromada” w Trzemesznie

2 Drużyna Harcerska im. Mikołaja Kopernika
i Gromada Zuchowa „Zuchy Kruchy” w Kruchowie

Drużyna Harcerska im. gen. Władysława Sikorskiego
w Trzemżalu

8 Drużyna Harcerska „Odkrywcy” im. Vasco da Gamy
w Trzemesznie

10 Drużyna Starszoharcerska „Polanie” im. Bolesława
Chrobrego w Trzemesznie

6 Gromada Zuchowa „Przyjaciele Indian” w Trzemesznie

Harcerski Krąg Seniorów Ziemi Trzemeszeńskiej

14 Drużyna NS im. Jana Kilińskiego w Trzemesznie

HARCERSTWO I KÓŁKA ZAINTERESOWAŃ W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM

Część referatu przedstawionego 26 kwietnia 1986 roku na sesji popularno-naukowej zorganizowanej w 210 rocznicę powstania Liceum w Trzemesznie przez Małgorzatę Chudzińską uczennicę klasy III o profilu podstawowym.

Harcerstwo w okresie międzywojennym odgrywało najważniejszą rolę w patriotycznym wychowaniu młodzieży.

Wychowanie w zespołach harcerskich w myśl prawa i przyrzeczenia harcerskiego, odbywało się przez pracę, ćwiczenia, gry, przez współżycie z przyrodą.

Podstawę programu pracy harcerskiej stanowiły tzw. Próby na kolejne stopnie organizacyjne oraz sprawności harcerskie z rozmaitych dziedzin życia. Praca w małych zespołach wyrabiała inicjatywę, poczucie odpowiedzialności, umiejętność współdziałania i zdolności organizacyjne. Stąd też do działalności harcerskiej przywiązywano ogromną wagę. Spróbujemy prześledzić niektóre fakty z działalności organizacji harcerskiej w pierwszych latach naszej odrodzonej niepodległości.

Idea Tomasz Zana, zawsze żywa wśród młodzieży polskiej, nigdy nie wygasła wśród uczniów gimnazjalnych grodu Kilińskiego. Duch solidarnej współpracy organizacyjnej dla dobra bliźnich i Ojczyzny, pracy nieodzownej dla podtrzymania patriotyzmu w ciężkich warunkach niewoli, tkwił zawsze w duszy trzemeszeńskiego żaka.

8 grudnia 1918 roku grono młodzieży z gimnazjum zrzeszyło się w drużynę skautową im. Ignacego Paderewskiego, pod kierownictwem Sauera, a później Frankowskiego. Opiekunem został wybrany prof. Józef Matysik. Organizowano liczne obozy wędrowne i stałe oraz inne formy wypoczynku.

Ogłoszony 17 lipca 1920 roku w związku z zagrożeniem bolszewickim rozkaz mobilizacyjny znalazł oddźwięk także wśród harcerzy. Na front zgłosiło się szesnastu druhów. Drużyna została zreorganizowana dopiero po powrocie ochotników w połowie XI.1920 roku. W marcu 1921 roku drużyna brała udział w wystawie harcerskiej w Gnieźnie. Z końcem roku szkolnego 1920/1921 życie drużyny zamarło.

Dopiero w 1925 roku prof. Weiss powołał I Gimnazjalną Drużynę Harcerską im. Stanisława Staszica. W rok później została ona przyjęta do Związku Harcerstwa Polskiego. Kierownictwo drużyny przejął uczeń Antoni Andrzejewski. Z powodu braku harcówki, harcerze zmuszeni byli dzierżawić lokal za własne fundusze.

Głównym hasłem było :

„Harcerz czysty w mowie, myśli , uczynkach,
Nie pije alkoholu i nie pali tytoniu"

W okresie letnim harcerze realizowali wcześniej zaprojektowane wycieczki do Skorzęcina i Krzyżówki.

W roku szkolnym 1927/1928 drużyna zmniejszyła się, jednakże nie straciła nic na wartości harcerskiej. Tak więc w styczniu po raz pierwszy zorganizowała skromny „Opłatek Harcerski", a w lipcu tegoż roku (przy niewielkiej pomocy materialnej Komitetu Rodzicielskiego) – kolejny letni obóz w Przyjezierzu. W latach 1930/1931 drużyna przeżywała swój kolejny rozkwit. Kierownictwo objął dh Zbigniew Brodniewicz, powstały nowe zastępy.

W grudniu 1930 roku drużyna obchodziła uroczyście 400 lecie urodzin Jana Kochanowskiego, m.in. wystawiając „Odprawę posłów greckich" i przedstawiając referat o twórczości poety.

Na tej uroczystości obecni byli rodzice uczniów.

Z okazji pięciolecia swego istnienia i „Dnia Harcerza" wśród zaproszonych gości była również II drużyna z Gniezna i I drużyna ze Strzelna. Kolejne letnie wakacje harcerze spędzali na obozie w Skorzęcinie pod Witkowem. W czasie obozów można było zdobyć liczne stopnie i sprawności m.in. służby ambulatoryjnej, tłumaczy polsko-francuskich , wioślarzy, wskazidrogi, samarytanina, gimnastyka, kolarzy, śpiewaków, mistrzów do wszystkiego. Wraz z rozpoczęciem roku szkolnego 1931/1932 wzrosło zainteresowanie harcerstwem. Utworzyło się osiem zastępów. Były to dwa zastępy zuchów „Szarych" i „Brązowych", zastępy lądowe „Wilki", „Orły", „Jelenie", „Żbiki", „Lisy", i zastępy żeglarskie „Delfiny" i „Rekiny". W grudniu 1931 roku miała miejsce kolejna zmiana kierownictwa. Tym razem drużynowym został Edmund Koczorowski.

Wielkie święto obchodziło całe harcerstwo w styczniu 1932 roku. Otrzymując kategorię „A" stało się prawdziwą drużyną harcerską. W maju trzemeszeńscy harcerze brali udział Zielonoświątkowym Zlocie Harcerskim. Ostatnim w tym roku szkolnym wydarzeniem był „Dzień Harcerza" obchodzony 19.VI. 1932 roku, poświęcony przede wszystkim propagandzie idei harcerskiej. W następnych latach harcerstwo wykazywało wyjątkowo żywą działalność np.: w 1934 roku harcerze zorganizowali obóz w Pieninach. W grudniu tego roku drużyna harcerska wykazała dużą sprawność na zbiórce alarmowej. Przeprowadzone na ulicach miasta ćwiczenia spostrzegawczości i tropienia otrzymały dobrą ocenę. Do tradycji przeszły już harcerskie „Opłatki" z bogatymi programami np.: 20.I.1935 roku, po przemówieniach opiekuna harcerzy prof. Weissa i księdza prof. Gierczyńskiego, kilku druhów wystąpiło z deklamacją ballad, a następnie popisywały się poszczególne zastępy. W 1937 roku miał miejsce jubileuszowy obóz harcerski w Niałku Małym w powiecie wolsztyńskim. Hasłem tego obozu było : „Zawsze gotowi do obrony Ojczyzny". Hasło to gimnazjaliści trzemeszeńscy zrealizowali już wkrótce we wrześniu 1939 roku i w latach okupacji.

Ciekawostką jest również to, że na swoje obozy harcerze zapraszali również i niezrzeszonych w harcerstwie.

Fragment pracy dyplomowej WANDY JURKIEWICZ

p.t. „Z dziejów HARCERSTWA w Mogilnie i Trzemesznie (1917- 1997)"

„Przeszłość nie wraca jak żywe zjawisko, jednak nie umiera..."

Tymi słowami Adam Asnyk wyraża przedziwny związek przeszłości z chwilą obecną, podkreśla ważność tradycji i historii, na której fundamentach staje współczesność.

Patrząc na historię harcerstwa, chciałoby się powtórzyć słowa Norwida: „Przeszłość to dziś – tylko cokolwiek dalej". Bo przecież harcerstwo nadal jest żywe jako organizacja, a żyje też w osobach, postaciach, wydarzeniach i wspomnieniach, fotografiach tych ludzi, którzy je tworzyli i nam przekazali. Czasem te wspomnienia nie są kompletne, bez dat i nazwisk, czasem tylko na czarno-białych fotografiach – ale są.

Harcerstwo od samego początku swego istnienia odgrywało wielką rolę. Organizowało życie towarzyskie na swoim terenie, obozy , które ćwiczyły hart ducha i sprawność fizyczną młodych ludzi, a także uczyły odpowiedzialności, odwagi i sumienności.

Harcerstwo w okresie międzywojennym odgrywało najważniejszą rolę w patriotycznym wychowaniu młodzieży. Wychowanie w zespołach harcerskich w myśl i przyrzeczenia harcerskiego odbywało się przez pracę, ćwiczenia, gry oraz przez współżycie z przyrodą.

Podstawę programu pracy harcerskiej stanowiły tzw. Próby na kolejne stopnie organizacyjne oraz sprawności harcerskie z rozmaitych dziedzin życia. Praca w małych zespołach wyrabiała inicjatywę, poczucie odpowiedzialności, umiejętności współdziałania i zdolności organizacyjne. Stąd też do działalności harcerskiej przywiązywano ogromną wagę.

W okresie okupacji harcerze wsławili się w walce zbrojnej i konspiracyjnej.

Dzisiaj harcerze realizując swój program włączają się do różnych zadań, uczestniczą w życiu swojego środowiska, województwa, kraju; świadczą o tym uczestnictwo w obchodach rocznic państwowych i narodowych; realizowanie zadań podejmowanych przez Hufce ZHP, uczestniczą w programach ogólnopolskich. Każdy, kto przeżył „przygodę" z harcerstwem miniony czas wspomina miło i z sentymentem.

Członkowie: phm. Chojecka Danuta, phm. Kasprzyk Ireneusz, phm. Kwiatkowska Paulina, phm. Majewski Jarosław, pwd. Marciniak Beata, hm. Wojciechowska Beata.

Hufcowa Komisja Rewizyjna:

phm. Balcerzak Ewa	przewodnicząca
phm. Kurtysiak Jolanta	członkini
pwd. Stojek- Kowalik Marzena	członkini

HARCERSKI KRĄG SENIORÓW ZIEMI TRZEMESZEŃSKIEJ

Z inicjatywy druhów hm. Zdzisława Szymańskiego i hm. Edmunda Szlachety 17 grudnia 1997 roku spotkali się buli instruktorzy i członkowie ZHP. Zebrani jednogłośnie powołali na terenie gminy Trzemeszno Harcerski Krąg Seniorów Ziemi Trzemeszeńskiej. Powołana została Rada kręgu w składzie:

hm. Zdzisław Szymański	komendant
hm. Edmund Szlacheta	zastępca
phm. Maria Tylman	kronikarz - sekretarz
phm. Aleksander Kosmacz	skarbnik

Postanowiono zwrócić się z apelem do byłych członków i instruktorów ZHP o wstępowanie do powstałego kręgu. Podkreślono, że celem działalności kręgu jest kontynuacja służby harcerskiej na rzecz następnych pokoleń, realizacja wartości harcerskich oraz tworzenia harcerskiej atmosfery. Nawiązane zostały kontakty z kręgami z Mogilna, Gniezna, Słupcy, Poznania, Konina, Inowrocławia, Koła, Janowca Wlkp.

Od 1998 roku nasz krąg należy do Wspólnoty Seniorów ZHP im. ks. hm. Antoniego Bogdańskiego w Skulsku.

Uczestniczymy w corocznych czerwcowych dniach skupienia w Skulsku. W Mauzoleum poświęconym zmarłym harcerzom krąg umieścił urnę z ziemią pobraną z miejsc straceń obrońców Trzemeszna w 1939r. oraz Tabliczki Epitafijne z nazwiskami zasłużonych harcerek i harcerzy z tereny Trzemeszna. Organizujemy spotkania opłatkowe i spotkania urodzinowe członków kręgu. Uczestniczymy w uroczystościach państwowych i lokalnych. Tradycyjnie w miesiącu wrześniu organizujemy spotkania poświęcone historii ziemi trzemeszeńskiej. Spotkania te dotowane są przez władze samorządowe z którymi utrzymujemy kontakty.

W dniu 12 września 2002 roku z inicjatywy członków kręgu został odsłonięty i poświęcony obelisk ku czci pamięci zmarłych i poległych harcerek i harcerzy.

Członkowie kręgu od 1999 roku uczestniczą w corocznych złazach seniorów, w zlotach chorągwianych i innych spotkaniach.

20 września 2017 roku w Ośrodku Wypoczynkowym „Jutrzenka" w Gołąbkach Harcerski Krąg Seniorów Ziemi Trzemeszeńskiej obchodził jubileusz 20- lecia powstania.

Krąg obecnie liczy 16 seniorek i seniorów :

phm. Ireneusz Kasprzyk - komendant kręgu, ćw. Jarosław Adamski, phm. Anna Golińska, phm. Henryk Góralczyk, hm. Stanisław Góralczyk, phm. Irena Karczewska, pwd. Jerzy Karczewski phm. Aleksander Kosmacz sam. Józefa Ostrowska Szlacheta hm. Danuta Szreder phm. Eugeniusz Szreder, phm. Marianna Szymańska, phm. Maria Tylman, phm. Grażyna Wasiak, phm. Kazimierz Zając.

TABLICZKI EPITAFIJNE w MAUZOLEUM PAMIĘCI HARCERSTWA w Skulsku ufundowano dla:

Andersohn (Dubska) Barbara, Andersohn Wacław, Chomska (Jasińska) Romualda, Dobersztyn Włodzimierz, Dubska Kazimiera, Dubski Teodor, Góralczyk Irena, Góralczyk Janusz, Jezierski Zbigniew, Jur Damian, Kąkolewski Zdzisław, Kierczyński Antoni, Koch Sylwester, Kwiatkowski Kazimierz, Łyskawa Jan, Majewski Władysław, Marchewka Jan, Marchlewicz Izabela, Piechowiak Bolesław, Pollak Mieczysław, Rólski Zdzisław, Sobecki Stanisław, Stefański Maksymilian, Szymański Zdzisław, Tomaszewski Józef, Tomaszewska (Chęś) Katarzyna, Turek (Grodzicka) Maria, Weiss Jan Franciszek.

W dokumentach Komitetu Krzyża i Niepodległości zapisane są informacje

● Andersohn Kazimierz

„Ja niżej podpisany urodzony 6 grudnia 1900 roku w Trzemesznie p. Mogilno …. W 1916 założyłem wspólnie z A. Lewandowskim Skauta w Trzemesznie i byłem drużynowym do 1.5.1918r."

● Bauza Józef

„Mając lat 15-cie wstąpiłem do Towarzystwa Młodzieży Katolickiej w Trzemesznie, z którego to Towarzystwa w początkach 1917 r. wyłania się drużyna skautingowa im. Kazimierza Wielkiego, do której należę przez cały 1917 i 1918 . . .

Podczas wybuchu powstania wielkopolskiego już w pierwszym dniu tegoż t.j. 27 grudnia 19`18r. zgłaszam się do p. Władysława Wleklińskiego, obecnie majora saperów w st. sp. I oddaję się pod jego rozkazy".

HARCERSTWO W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 2 W TRZEMESZNIE po wyzwoleniu spod okupacji hitlerowskiej do pierwszych lat XXI wieku.

Harcerstwo w SP nr 2 w Trzemesznie zostało reaktywowane już w 1946 roku, gdy jej kierownikiem był Maksymilian Stefański. Odrodziły się przedwojenne drużyny harcerskie – żeńska i męska. Jednym z najbardziej aktywnych w tych latach instruktorów był dh Kucharski. W „Kronice SP nr 2 w Trzemesznie umieszczono nazwiska wyróżniających się wtedy członków drużyn. Wymienieni tam druhowie to : M. Andersohn, St. Nawrocki, B. Chęciński, St. Staszak, Fr. Bartecki, H. Nowakówna, D. Gacówna.

Na przestrzeni tych i kolejnych lat z drużynami pracowali m. innymi druhny i druhowie : Sylwester Koch, Wanda Powalska, janina Kończal, Alojzy Walczak, Benigna Kaźmierska, Bożena Smólczyńska (obecnie Wachacz), Roman Skalski, Jerzy Jeżewski, Helena Greficz (obecnie Małolepsza), Teresa Baraniecka, Anna Syroczyńska (obecnie Golińska, Aldona Julkowska (obecnie Trzcińska).

W latach 80-tych, wśród drużyn działających w szkole, wyróżniały się: drużyna zuchowa kierowana przez dh B. Kaźmierską (później – dh A. Golińską) i 16 D Harcerska z drużynową Heleną Małolepszą.

Oprócz zadań wynikających z „Planów pracy" drużyny realizowały także te, które były inspirowane przez Bydgoską Komendę Chorągwi ZHP i GKZHP. Za te działania otrzymywały różne nagrody i wyróżnienie. Tak np. obie drużyny otrzymały tytuł Drużyny Kopernikańskiej. Formą nagrody był wyjazd ich członków w lipcu 1974r. do Czerkas k. Kijowa (obecnie Ukraina) na obóz pionierski. Komendantem polskiego podobozu była dh B. Kaźmierska.

W tym samym roku 16 Drużyna Harcerska (drużynowa H. Małolepsza) uzyskała tytuł Drużyny Sztandarowej. W następnym roku (1975) drużyny utworzyły szczep harcerski.

5 października szczep otrzymał imię „XXX-Lecia PRL" a także ufundowany przez komitet rodzicielski, sztandar.

Swoista przygoda harcerska była realizowana na licznych wycieczkach, rajdach, grach terenowych, podchodach, biwakach oraz innych formach wypoczynku i rekreacji.

Drużyny zuchowe i harcerskie otaczały opieką miejsca pamięci narodowej. Były też organizatorami różnych imprez dla drużyn z terenu gminy, np. ogniska w parku z okazji rocznicy Konstytucji 3 Maja, gminnego Święta Pieczonego Ziemniaka czy festynu Ekologicznego p.n. „Ziemię mamy tylko jedną".

Po roku 2006 nastąpiła stagnacja w działalności środowiska harcerskiego w SP nr 2 w Trzemesznie. Stopień zorganizowania uległ radykalnemu obniżeniu. Jedną z przyczyn jest niż demograficzny.

hm Helena Małolepsza

Aktualnie w Szkole Podstawowej Nr 2 w Trzemesznie prężnie działa 6 gromada zuchowa „Przyjaciele Indian" prowadzona przez Teresę Górną przy współpracy z Agnieszką Majerowicz i kadrą młodzieżową: Alaksandrą Dobruchowską, Zofią Pruss, Nikodemem Bielasiem. Harcerze są członkami 8 Drużyny Harcerskiej „Odkrywcy" i 10 DSh „Polanie". Wszystkie wymienione drużyny wchodzą w skład Szczepu Harcerskiego „Feniks" im. Jana Kilińskiego w Trzemesznie

Sztandar Hufca ZHP Trzemeszno zakupiony w 2010 roku dzięki ofiarności kadry instruktorskiej i grupy sympatyków ZHP (wręczony 8 grudnia 2010 roku) Hufiec przyjął imię Powstańców Wielkopolskich 1918/1919.

nej. Uczestniczyło w międzynarodowych zlotach skautowych oraz utrzymywało ścisły związek z harcerstwem organizowanym w środowisku Polonii.

II WOJNA ŚWIATOWA

W obliczu zagrożenia wojną harcerstwo zaczęło aktywnie przygotowywać się do obrony kraju.

Wiosną 1938 roku przeprowadzono rejestrację harcerzy i harcerek powyżej 15 lat z punktu widzenia ich przydatności do służby samarytańskiej, łączności, opiekuńczej i biurowej. W tym samym roku zostaje powołane Pogotowie Harcerek. Dziewczęta przeszły przeszkolenie sanitarna, łącznościowe i obrony lotniczej. W 1939 roku powołano także Pogotowie Harcerzy. Jego członków szkolono do służb pomocniczych wojska.

27 września 1939 roku harcerstwo przeszło do konspiracji działając pod kryptonimem „Szare Szeregi". Realizowało program wychowania przez walkę ph. „Dziś-jutro-pojutrze".

W Trzemesznie Oddział „Szarych Szeregów" pod kryptonimem „Czeremcha" rozpoczął swoją działalność w 1941 roku. Jego organizatorem i dowódcą był uczeń trzemeszeńskiego gimnazjum Artur Baumgart.

Aresztowany zginął w 1943 roku w Rawiczu przez powieszenie.

Członkami tego oddziału byli między innymi : Kazimierz Kwiatkowski, Mieczysław Żmudziński, Kryspina Jasińska, Romualda Jasińska, Antoni Kierczyński, Władysław Majewski.

Najbardziej heroiczną częścią działalności podziemnego harcerstwa był udział w powstaniu warszawskim (1.08-2.10.1944r.). Walczyły w nim harcerskie bataliony „Zośka", „Parasol", „Wigry i Gustaw" oraz wiele innych mniejszych oddziałów.

Medal „Za zasługi dla Gminy Trzemeszno"
przyznany przez Radę Miejską Trzemeszna, wręczony Komendantce
hm Stanisławie Szymańskiej oraz przedstawicielom Komendy
i Komisji Rewizyjnej Hufca na sesji 18 października 2018 r.

W DZIAŁANIACH WOJENNYCH

Zginęli m.in. następujący trzemesznianie- członkowie ZHP:
Profesorowie: Jan Weiss, Józef Czerwiński

Uczniowie: Zdzisław Rólski, Bolesław Piechowiak, Zbigniew Jezierski. Ich nazwiska znajdują się na tablicy poświęconej wychowawcom i wychowankom trzemeszeńskiego gimnazjum zamordowanych w czasie II wojny. Oprócz wyżej wymienionych życie za Ojczyznę oddało wielu innych spoczywających m.in. w zbiorowej mogile Ofiar II wojny światowej na naszym cmentarzu. Po II wojnie ZHP przystąpiło do reaktywowania drużyn harcerskich istniejących przed wojną. Harcerstwo aktywnie włączyło się do odbudowy zniszczonego kraju i zagospodarowywania Ziem Zachodnich. W naszej małej ojczyźnie pierwsza rozpoczęła działalność DH im. Tadeusza Kościuszki założona przez Aleksandra Kosmacza. Odrodziła się drużyna im Stanisława Staszica, która 1.VI.1945r. przyjęła imię Jana Kilińskiego. W trzemeszeńskim Liceum odbyła się pierwsza zbiórka DH im. Emilii Plater. We wszystkich drużynach działało ok. 220 harcerzy i harcerek.

Grono oddanych instruktorów, drużynowych i opiekunów drużyn stanowili : Ignacy Chojecki, Dominik Ciemnoczołowski, Aleksandra Dux, Kazimiera Giemza, Aleksander Gutty, Romualda Jasińska, Eugeniusz Jasiński, Stanisław Stachowiak, Antoni Świderski, Danuta Wiśniewska, Irena Przewoźna, Maria Wojciechowska oraz Józef Gruszczyński prezes Koła Przyjaciół Harcerstwa.

W dalszych latach ich pracę kontynuowali Franciszek Mackiewicz, Janusz Góralczyk, Benedykt Wielgosz, Zdzisław Szymański, Mieczysław Pollak, Sylwester Koch, Włodzimierz Dobersztyn, Jan Marchewka, Damian Jur, Maria Wojciechowska, Teresa Baraniecka, Stanisława Majewska, Stanisław Sobecki, Barbara Szrama, Andrzej Kańczukowski, Benigna Kaźmierska.

W Kołach Przyjaciół Harcerstwa działali m.in. ks. Marceli Kowalski, Edmund Adamski i wspomniani wcześniej – Jan Łyskawa i Józef Gruszczyński.

Wspominamy także sympatyków i wspierających naszą organizację : Edmunda Pruskiego, Czesława Losika, Jana Woźniaka, Aleksandrę Wrzeszczyńską, Józefa Marciniaka, Władysława Dejka, Tadeusza Kostkę oraz ks. Bronisława Michalskiego.

Na naszym cmentarzu spoczywają także m.in. druhowie: Kazimiera Dubska, Barbara Andersohn, Wacław Andersohn, Henryk Wrzeszczyński, Jan Wrzeszczyński, Kazimierz Tylman.

Wszyscy oni odeszli już na wieczną wartę.

W dalszych latach powojennych liczne drużyny harcerskie i gromady zuchowe powstawały we wszystkich szkołach miejskich i wiejskich : w Trzemesznie, Kruchowie, Trzemżalu, Wymysłowie, Zieleniu, Szydłowie, Niewolnie, Jastrzębowie, Gołąbkach, Wydartowie oraz Kamieńcu, Słowikowie, Miławie. Kadrę instruktorską stanowili m.in. w/w po II wojnie światowej oraz Helena Małolepsza, Bożena Wachacz, Jerzy Jeżewski, Anna Golińska, Aldona Trzcińska, Wanda Powalska, Aleksandra Bulińska, Halina Oleszko, Anna Ciesielska, Antoni Święciochowski, Stanisława Roguszewska, Aleksandra Baranowska, Krystyna Kwaśniewska, Beata Wojciechowska, Łucja Sobecka, Krystyna Giemza, Edmund Szlacheta, Danuta Szreder, Barbara Freigant, Marzena Stojek, Justyna Lis, Jarosław Majewski, Danuta Majewska, Grażyna Kupś, Róża Laskowska, Teresa Nelke, Danuta Grzegorek, Grzegorz Grzegorek, Alina Dobersztyn, Stanisława Szymańska, Lucjan Wełniak, Elżbieta Figas, Lech Kowalski, Ewa Balcerzak, Jolanta Kurtysiak, Tadeusz Wachacz, Damian Bojanowski, Norbert Wołowiec, Beata kamińska, Adriana Wieczorkowska, Joanna Kańczukowska.

AKTUALNY SKŁAD HUFCOWEGO KRĘGU INSTRUKTORSKIEGO

Balcerzak Ewa, Chojecka Danuta, Chojecki Mieczyslaw, Fel Ewa, Giemza Krystyna, Golińska Anna, Górna Teresa, Hęś Anna, Karczewska Irena, Karczewski Jerzy, Kasprzyk Ireneusz, Kulas Monika, Kurtysiak Jolanta, Kwiatkowska Martyna, Kwiatkowska Paulina, Losik Włpdzimierz, Majerowicz Agnieszka, Majewski Jarosław, Majewska Danuta, Małolepsza Helena, Marciniak Beata, Michalik Alicja, Sobecka Łucja, Stojek-Kowalik Marzena, Szlacheta Edumnd, Szreder Danuta, Szreder Eugeniusz, Szymańska Stanislawa, Weber Iwona, Wiśniewska Katarzyna,, Wiśniewska Magdalena, Wojciechowska Beata, Woźniak Monika.

KADRA MŁODZIEŻOWA

Przybylski Jakub, Skulska Daria, Figaj Julia, Dobruchowska Aleksandra, Pruss Zofia, Bielaś Nikodem, Filipek Bartosz, Łabęcka Michalina, Jatczak Jagna, Wekwerth Martyna.

WŁADZE HUFCA ZHP TRZEMESZNO

– obecnej kadencji :

Komenda Hufca:

hm. Stanisława Szymańska	komendantka
hm. Losik Włodzimierz	z-ca komendantki
pwd. Górna Teresa	z-ca komendantki

cd. str. 3

ISSN 1232-7514

Kosynier

BIULETYN INFORMACYJNY GMINY TRZEMESZNO

WYDANIE SPECJALNE Z OKAZJI 100 - LECIA HARCERSTWA W TRZEMESZNIE

100 LAT TRZEMESZEŃSKIEGO HARCERSTWA

8 grudnia 2018 r.

Z KART HISTORII TRZEMESZEŃSKIEGO HARCERSTWA

Minęło 100 lat funkcjonowania harcerstwa na ziemiach polskich w różnych realiach i kontekstach społecznych

Powstanie harcerstwa na ziemiach polskich, nazywanego najpierw polskim skautingiem, przypada na lata 1909 – 1911, kiedy to na pozostające pod zaborami ziemie polskie przedostawały się wiadomości o skautingu, czyli systemie wychowania młodzieży opracowanym w Wielkiej Brytanii przez gen. Roberta Baden-Powella.

Skauting przyjął się w Polsce bardzo szybko.

Jego początki można datować na rok 1910, w którym to Andrzej Małkowski przetłumaczył z angielskiego książkę Roberta Baden-Powella pt. „Skauting jako system wychowawczy młodzieży", stając się aktywnym populatoryzatorem tej idei. I tak – w 1911 r. rozkazem powołał pierwsze drużyny skautowe we Lwowie.

W tym samym roku we Lwowie ukazał się pierwszy numer czasopisma „Skaut" (wydawany do 1939r.) Tu zamieszczono wiersz Ignacego Kozielewskiego „Wszystko co nasze Polsce oddamy" Ruch skautingowy w Polsce pod zaborami różnił się od skautingowego pierwowzoru charakterem niepodległościowym – był płaszczyzną przygotowania młodzieży do walki niepodległościowej. Najcelniej zdefiniował go Andrzej Małkowski: „Harcerstwo to skauting niepodległości".

Pierwsze zastępy i drużyny harcerskie w Wielkopolsce powstały już w 1912r. 17 października tegoż roku zostało złożone pierwsze przyrzeczenie Skautowe. W Poznaniu działały 4 drużyny skautowe. Powstały także drużyny w Kórniku, Śremie, Pleszewie, Wałczu, Ostrowie Wlkp., Gnieźnie i Trzemesznie. W dokumentach Komitetu Krzyża i Niepodległości znajdujących się w Wojskowym Biurze Historycznym Centralnego Archiwum Wojskowego w Warszawie zawarta jest informacja o takich drużynach w Trzemesznie i ich członkach :Kazimierzu Andersohnie, A. Lewandowskim i Józefie Bauzie. Pierwsza dotyczy K. Andersohna i A. Lewandowskiego, druga J. Bauzy.

W roku 1913 polska delegacja z 3 zaborów uczestniczyła w zlocie skautowym w Wielkiej Brytanii.

Połączenie wszystkich organizacji skautowych działających w 3 zaborach nastąpiło w dniach 1-2.X. 1918r. Powstał wtedy Związek Harcerstwa Polskiego, który liczył 33,4 tys. Członków.

Składał się on wtedy z 3 organizacji : Organizacji Harcerzy, Organizacji Harcerek, Organizacji Przyjaciół Harcerstwa.

W tym to roku 8 grudnia, w trzemeszeńskim gimnazjum powstała pierwsza drużyna harcerska im. Ignacego Paderewskiego założona z inicjatywy ucznia kl. VI gimnazjum – SAUERA.

Drużyna przetrwała do końca roku szkolnego 1920/1921 a jej opiekunami zostali prof. Jan Weiss i Józef Matysik.

W czasie wojny bolszewickiej 3 jej członków poszło na front a 16 ochotniczo pełniło służbę wewnątrzgarnizonową w Biedrusku k. Poznania.

I WOJNA ŚWIATOWA I OKRES MIĘDZYWOJENNY

Harcerze uczestniczyli też w I wojnie światowej a ich udział szacuje się na ok 9 tysięcy. Pełnili nie tylko służbę pomocniczą, ale również uczestniczyli w walce zbrojnej.

Na początku listopada 1918r. wszystkie ośrodki skautowe połączyły się we wspólny Związek Harcerstwa Polskiego.

W pierwszych latach odrodzonego państwa młodzież harcerska włączyła się w walkę o granice odrodzonej Ojczyzny. Wzięła udział w obronie Lwowa (Orlęta Lwowskie) trzech powstaniach śląskich i Powstaniu Wielkopolskim. Np. skauci poznańscy zdobyli fort Grolmana i współuczestniczyli w walkach o lotnisko w Ławicy. W bojach uczestniczyły także drużyny z Wrześni, Śremu, Pakości, Mogilna i innych miejscowości. Harcerzom – uczestnikom przyznano 5 Krzyży Virtuti Militari i 67 Krzyży Walecznych. W tym też czasie wyodrębniły się nurty harcerstwa : prawicowe „Wolne Harcerstwo" i lewicowe „Czerwone Harcerstwo". Na przełomie 1920/1921 roku odbył się I Walny Zjazd ZHP. Organizacja przyjęła Statut, Prawo i Przyrzeczenie Harcerskie. Zostały też wybrane władze harcerskie. Zaczął rozwijać się ruch zuchowy i wędrowniczy.

W Trzemesznie w latach trzydziestych działała w gimnazjum, licząca 64 harcerzy I Gimnazjalna Drużyna Harcerska założona przez prof. Jana Weissa, kontynuatora Drużyny Sauera. Po roku 1933 przy każdej ze szkół powszechnych istniały drużyny harcerskie. Występowały pod wspólną nazwą II Drużyna Harcerska im. Jana Kilińskiego. Była też drużyna im. Emilii Plater założona przez Katarzynę Tomaszewską. W 1933 roku powstało Koło Przyjaciół Harcerstwa założone przez Jana Łyskawę. W lipcu 1935 roku odbył się Jubileuszowy Zlot 25-lecia w Spale, w którym wzięło udział ok. 25 tysięcy harcerzy. ZHP było również na arenie międzywojen-

cd. str. 2